

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย
หน่วยเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ปัจจุบัน เราใช้ วัน เดือน ปี แบบสากล จนแทบจะลืมการใช้ วัน เดือน ปี แบบไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของเรา วัน เดือน ปี แบบไทยเป็นการนับแบบจันทรคติ

การนับวัน เราเรียงลำดับวันแบบไทยใน ๑ สัปดาห์ ดังนี้ วันอาทิตย์ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ และวันเสาร์ โดยใช้ตัวเลข ๑๗ แทนวันทั้ง ๗ วัน คือ- วันอาทิตย์ = เลข ๑ วันจันทร์ = เลข ๒ วันอังคาร = เลข ๓ วันพุธ = เลข ๔ วันพฤหัสบดี = เลข ๕ วันศุกร์ = เลข ๖ และวันเสาร์ = เลข ๗ ซึ่งต่างจากแบบสากลที่นับวันจันทร์เป็นวันแรก และวันอาทิตย์เป็นวันสุดท้ายของสัปดาห์

เดือนไทยนั้นเขียนด้วยตัวเลข เช่น เดือน ๑ เดือน ๒ เดือน ๓ เดือน ๔ เดือน ๕ เรียงลำดับไปจนถึงเดือน ๑๒ วิธีอ่านเดือน เฉพาะเดือน ๑ อ่านว่า เดือนอ้าย และเดือน ๒ อ่านว่า เดือนยี่ ส่วนเดือนอื่นๆ ที่เหลือก็อ่านเลขเดือนนั้น ๆ ตามปกติ

ปีเราใช้ปีนักษัตร ๑๒ ปีเป็น ๑ รอบ ซึ่งแทนด้วยรูปสัตว์สัญลักษณ์ตามลำดับ ดังนี้ คือ ชวด (หนู) ฉลู (วัว) ขาล (เสือ) เถาะ (กระต่าย) มะโรง (งูใหญ่) มะเส็ง (งูเล็ก) มะเมีย (ม้า) มะแม (แพะ) วอก (ลิง) ระกา (ไก่) จอ (หมา) และกุน (หมู) และมีปีศักราชกำกับด้วย เช่น มหาศักราช จุลศักราช หรือพุทธศักราช

นอกจากนี้ วันเดือนปีแบบไทยยังต้องประกอบด้วย ข้างขึ้น ข้างแรม ในการเขียนตัวเลขที่อยู่ข้างบนคือข้างขึ้น ส่วนตัวเลขที่อยู่ข้างล่างคือข้างแรม เช่น

๑๕

วัน ๒ ๑ ๑ คำ ปีเถาะอ่านว่า วันจันทร์ เดือนอ้าย ขึ้นสิบห้าค่ำ ปีเถาะ

วัน ๕ ๑ ๕ คำ ปีระกา อ่านว่า วันพฤหัสบดี เดือนเก้า แรมเจ็ดค่ำ ปีระกา

๓

(ปิยรัตน์ อินทร์อ่อน)